

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

III ΚΑΝΟΝΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1.1 Το Πανεπιστήμιο προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα δεύτερου (Master και Magister) και τρίτου (διδακτορικό) κύκλου σπουδών, καθώς και προγράμματα που εντάσσονται ενδιάμεσα του πρώτου και δευτέρου κύκλου σπουδών. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να προσφέρονται:

1.1.1 Από κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου ξεχωριστά.

1.1.2 Από δύο ή περισσότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου, με συγκατάθεση των εμπλεκόμενων Τμημάτων και των οικείων Σχολών.

1.1.3 Σε συνεργασία με άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα.

Οι ειδικές πρόνοιες για διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών διατυπώνονται στο Παράρτημα 1 των παρόντων Κανόνων.

2. ΦΟΙΤΗΣΗ

2.1 Κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο ο/η φοιτητής/τρια εγγράφεται σε μαθήματα ανάλογα με τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του. Ο/Η φοιτητής/τρια μπορεί να εγγραφεί σε δεδομένο ακαδημαϊκό εξάμηνο φοίτησης σε μαθήματα που αντιπροσωπεύουν μέχρι 38 π.μ..

2.2 Μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια θεωρείται ότι είναι πλήρους φοίτησης σε δεδομένο ακαδημαϊκό εξάμηνο, εάν ο συνολικός φόρτος εργασίας του/της το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό εξάμηνο είναι τουλάχιστον 24 πιστωτικές μονάδες.

3. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Τα μεταπτυχιακά προγράμματα δεύτερου κύκλου οδηγούν στην απονομή του τίτλου Master ή Magister.

3.2 Τα μεταπτυχιακά προγράμματα τρίτου κύκλου οδηγούν στην απονομή Διδακτορικού Τίτλου.

3.3 Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση προγράμματος μεταπτυχιακού επιπέδου το οποίο εντάσσεται ενδιάμεσα του πρώτου (πτυχίο) και του δεύτερου (Μάστερ) κύκλου σπουδών απονέμεται Πιστοποιητικό Μεταπτυχιακής Φοίτησης.

3.4 Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση ενοποιημένων προγραμμάτων σπουδών σε πολυτεχνικό, γεωπονικό, τεχνολογικό ή άλλο κλάδο απονέμεται Δίπλωμα Μηχανικού ή Δίπλωμα Γεωπόνου, ανάλογα.

Ο φόρτος εργασίας ενός ενοποιημένου προγράμματος σπουδών είναι (300) τριακόσιες π.μ. Τα προγράμματα αυτά απαρτίζονται από δύο διακριτά

συνεχόμενα και αυτοδύναμα μέρη, το πρώτο μέρος εντάσσεται σε πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου και οδηγεί στην απόκτηση Πτυχίου, και το δεύτερο μέρος εντάσσεται ενδιάμεσα του πρώτου και του δεύτερου κύκλου και οδηγεί στην απόκτηση Διπλώματος.

- 3.5 Στους Μεταπτυχιακούς Τίτλους δεν αναγράφεται βαθμός.
- 3.6 Η απονομή μεταπτυχιακών τίτλων εγκρίνεται από το Συμβούλιο Τμήματος και υπόκειται στην έγκριση της Συγκλήτου.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 4.1 Ο μέγιστος επιτρεπτός χρόνος για την ολοκλήρωση προγράμματος δεύτερου κύκλου σπουδών είναι οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η διάρκεια αναστολής ή διακοπής φοίτησης δεν συμπεριλαμβάνεται στο χρονικό διάστημα των οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων. Ο φόρτος εργασίας προγράμματος δεύτερου κύκλου δεν μπορεί να είναι λιγότερος από 90 π.μ.
- 4.2 Η ελάχιστη διάρκεια ενός μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, το οποίο οδηγεί σε απονομή Διδακτορικού Τίτλου, είναι έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα, ενώ η μέγιστη διάρκεια σπουδών είναι δεκαέξι (16) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η διάρκεια αναστολής ή διακοπής φοίτησης δεν συμπεριλαμβάνεται στο χρονικό διάστημα των δεκαέξι (16) ακαδημαϊκών εξαμήνων.

5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 5.1 Το κάθε Τμήμα δύναται να ρυθμίσει με ειδικούς εσωτερικούς Κανόνες, που δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τους παρόντες Κανόνες Σπουδών και Φοιτητικών Θεμάτων του Πανεπιστημίου, τα κριτήρια και τη διαδικασία εισδοχής των νέων φοιτητών/τριων, τις απαιτήσεις των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, περιλαμβανομένου του αριθμού των πιστωτικών μονάδων οι οποίες πρέπει να αποκτηθούν από το/τη φοιτητή/τρια, καθώς και οποιαδήποτε άλλα κριτήρια για απόκτηση του σχετικού τίτλου σπουδών, τον τρόπο σύστασης και λειτουργίας της τμηματικής επιτροπής αρμόδιας για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών, το διορισμό ακαδημαϊκού και ερευνητικού συμβούλου, τη διαδικασία εκπόνησης και αξιολόγησης διατριβών επιπέδου Μάστερ, τη διαδικασία εκπόνησης και αξιολόγησης της περιεκτικής εξέτασης, κ.ά.
- 5.2 Τα μεταπτυχιακά προγράμματα κάθε Τμήματος επιβλέπονται από τριμελή (τουλάχιστον) Επιτροπή Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, της οποίας η θητεία είναι διετής. Η επιτροπή ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος, το οποίο φροντίζει για την εναλλαγή στην Επιτροπή των μελών του. Μέλη της τριμελούς Επιτροπής μπορούν να είναι μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που υπηρετούν στη βαθμίδα του/της Καθηγητή/τριας, Αναπληρωτή/τριας Καθηγητή/τριας, Επίκουρου/ρης Καθηγητή/τριας ή Λέκτορα. Για το Κέντρο Γλωσσών μέλη μπορούν να είναι και Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ).
- 5.3 Ο/Η πρόεδρος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων συντονίζει όλα τα μεταπτυχιακά προγράμματα. Για κάθε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα δυνατό να ορίζεται ένας μέλος ΔΕΠ από το Τμήμα ως Συντονιστής. Ο/Η πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων καθώς και οι Συντονιστές των προγραμμάτων ορίζονται από το Συμβούλιο του Τμήματος.

- 5.4 Διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα επιβλέπονται από το σύνολο των μελών των Επιτροπών των οικείων Τμημάτων. Οι εισακτέοι φοιτητές κατανέμονται στα εμπλεκόμενα Τμήματα από τη διευρυμένη αυτή Επιτροπή.

6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 6.1 Οι θέσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών προκηρύσσονται ξεχωριστά για κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα.
- 6.2 Η εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα γίνεται μόνο μετά από προκήρυξη των εγκεκριμένων θέσεων.
- 6.3 Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν άτομα που κατέχουν αναγνωρισμένο πανεπιστημιακό τίτλο σπουδών. Επίσης, δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν άτομα τα οποία αναμένεται ότι μέχρι το τέλος της εβδομάδας που προηγείται της εβδομάδας των εγγραφών θα κατέχουν αναγνωρισμένο πανεπιστημιακό τίτλο σπουδών ή βεβαίωση αποφοίτησης ή οποιοσδήποτε άλλες προϋποθέσεις απαιτεί το πρόγραμμα σπουδών.
- 6.4 Η θέση φοιτητή/τριας που δεν έχει καταθέσει όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά μέχρι το τέλος της εβδομάδας που προηγείται της εβδομάδας των εγγραφών, κηρύσσεται άγονη και προσφέρεται στον πρώτο επιλαχόντα, αν υπάρχει κατάλογος επιλαχόντων για το συγκεκριμένο πρόγραμμα.
- 6.5 Η διαδικασία εισαγωγής είναι η εξής:
- 6.5.1 Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Διαδικτυακή Πύλη. Η Υπηρεσία Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας ελέγχει τις αιτήσεις και τις προωθεί στο Τμήμα για να μελετηθούν από το μέλος ΔΕΠ που έχει οριστεί Συντονιστής/τρια κάθε Προγράμματος και από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του. Οι εισηγήσεις του Συντονιστή και της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων υποβάλλονται στο Συμβούλιο του Τμήματος για έγκριση. Σε περίπτωση που το Συμβούλιο του Τμήματος αποφασίσει να προσφέρει περισσότερες θέσεις από τον αριθμό των θέσεων που έχουν προκηρυχθεί, ζητείται η έγκριση του Πρυτανικού Συμβουλίου.
- 6.5.2 Το Συμβούλιο του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, προσφέρει θέση σε φοιτητή/τρια για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα.
- 6.5.3 Τα ελάχιστα κριτήρια αξιολόγησης και κατάταξης των υποψηφίων είναι τα εξής:
- (i) Προηγούμενη πανεπιστημιακή κατάρτιση σε κατάλληλο αντικείμενο και βαθμολογία σχετικών πτυχίων.
  - (ii) Υποβολή συνοπτικής έκθεσης για τους λόγους υποβολής αίτησης στο συγκεκριμένο.

- 6.5.4 Το Τμήμα έχει τη δυνατότητα να υιοθετήσει κριτήρια επιπρόσθετα προς αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 6.5.3 εάν προβλέπονται από τους εσωτερικούς κανόνες του Τμήματος ή του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
- 6.5.5 Αλλαγή μεταπτυχιακού προγράμματος ή αλλαγή επιπέδου φοίτησης εντός του Τμήματος του/της φοιτητή/τριας, μπορεί να γίνει και μετά την ολοκλήρωση του πρώτου έτους φοίτησης του/της φοιτητή/τριας με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος εξετάζει κατά περίπτωση και μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος αν θα αναγνωριστούν στο φοιτητή αριθμός μαθημάτων.
- 6.5.6 Μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια που διαγράφεται από το Πανεπιστήμιο ή του/της οποίου/ας η φοίτηση τερματίζεται αυτοδίκαια, μπορεί να επαναδιεκδικήσει και να επανεγγραφεί στο Πανεπιστήμιο.

Σε αυτή την περίπτωση το Συμβούλιο Τμήματος, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, εξετάζει αν θα αναγνωριστούν στο/στη φοιτητή/τρια αριθμός μαθημάτων.

Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης για τους/τις φοιτητές/τριες που επανεγγράφονται σε πρόγραμμα επιπέδου Μάστερ είναι δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα και η μέγιστη οκτώ εξάμηνα. Στα προγράμματα τρίτου κύκλου ο/η διδακτορικός/ή φοιτητής/τρια μπορεί να υποστηρίξει τη διατριβή του/της μετά από την παρέλευση δύο ακαδημαϊκών ετών.

Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης για την ολοκλήρωση των απαιτήσεων του διδακτορικού προγράμματος είναι δεκαέξι ακαδημαϊκά εξάμηνα.

7 ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ/Η ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ/Η ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

- 7.1 Για κάθε νεοεισερχόμενο/η φοιτητή/τρια μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, το Τμήμα ορίζει Ακαδημαϊκό Σύμβουλο. Για τους φοιτητές/τριες διδακτορικού προγράμματος σπουδών το ρόλο του/της Ακαδημαϊκού/ής Συμβούλου δύναται να αναλαμβάνει ο/η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος.
- 7.2 Για την εκπόνηση Διατριβής απαιτείται ο ορισμός Ερευνητικού/ής Συμβούλου. Ο/Η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος σε συνεννόηση με το/τη φοιτητή/τρια και τον/την προτεινόμενο/η Σύμβουλο. Ο/Η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος παρακολουθεί την ερευνητική ή άλλη εργασία του/της φοιτητή/τριας και του/της παρέχει την αναγκαία καθοδήγηση.
- 7.3 Σε περίπτωση που το θέμα της διατριβής ενός/μιας Διδακτορικού/ής φοιτητή/τριας έχει διατμηματικό χαρακτήρα, δύναται με απόφαση των οικείων Τμημάτων να οριστούν δύο Ερευνητικοί/ές Σύμβουλοι για το/τη φοιτητή/τρια από διαφορετικά Τμήματα, νοουμένου ότι ο/η ένας/μια Ερευνητικός/ή Σύμβουλος οριστεί ως ο/η κύριος/α επιβλέπων/ουσα.

- 7.4 Ο ορισμός δύο Ερευνητικών Συμβούλων σε διδακτορικό/ή φοιτητή/τρια από το ίδιο Τμήμα επιτρέπεται, νοουμένου ότι ο/η ένας/μία Ερευνητικός/ή Σύμβουλος οριστεί ως ο/η κύριος/α επιβλέπων/ουσα.
- 7.5 Σε περίπτωση που ο/η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας αποχωρήσει ή συνταξιοδοτηθεί από το Πανεπιστήμιο, με ευθύνη του Τμήματος, και σε συνεννόηση με το/τη φοιτητή/τρια, ορίζεται άλλος/η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος για το/τη φοιτητή/τρια. Σε περίπτωση διδακτορικού φοιτητή/τριας που έχει επιτύχει σε περιεκτική εξέταση, ο/η Ερευνητικός/ή του/της Σύμβουλος αν και έχει αποχωρήσει ή συνταξιοδοτηθεί δύναται να παραμείνει, νοουμένου ότι έχει ορισθεί συνεπόπτης/τρια από το Τμήμα σε συνεννόηση με το/τη φοιτητή/τρια.
- 7.6 Αιτήματα για την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και διπλωματικών εργασιών από μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού που απουσιάζουν με Σαββατική άδεια ή άδεια χωρίς αποδοχές εξετάζονται αποκλειστικά από τα Συμβούλια των Τμημάτων.

8 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΑΣΤΕΡ

- 8.1 Ο φόρτος εργασίας προγράμματος δεύτερου κύκλου σπουδών δεν μπορεί να είναι λιγότερος από 90 π.μ. , όπου μια π.μ. αντιπροσωπεύει 25-30 ώρες εργασίας του/της διδασκόμενου/ης. Προγράμματα δεύτερου κύκλου σπουδών μπορεί να είναι πέραν των 120 π.μ. μόνο σε περίπτωση που περιλαμβάνουν πρακτική άσκηση.
- 8.2 Ένα πρόγραμμα δεύτερου κύκλου σπουδών μπορεί να προσφέρεται:
- 8.2.1 Χωρίς εκπόνηση Διατριβής.
- 8.2.2 Με εκπόνηση Διατριβής.
- 8.3 Για την απόκτηση Τίτλου Μάστερ απαιτούνται τα πιο κάτω:
- 8.3.1 Φοίτηση διάρκειας τριών τουλάχιστον ακαδημαϊκών εξαμήνων ή 13 συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών. Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης είναι οκτώ ακαδημαϊκά εξάμηνα.
- 8.3.2 Επιτυχής συμπλήρωση 90-120 π.μ. (ή πέραν των 120 π.μ. σε περίπτωση πρακτικής άσκησης) όπως προβλέπουν το πρόγραμμα σπουδών και οι εσωτερικοί κανόνες του Τμήματος. Εάν το πρόγραμμα περιλαμβάνει εκπόνηση Διατριβής τότε ο φόρτος εργασίας που αναλογεί στη Διατριβή δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το ήμισυ του συνολικού φόρτου εργασίας του προγράμματος.

Ένα από τα μαθήματα του προγράμματος μπορεί να είναι προπτυχιακό μάθημα οποιουδήποτε Τμήματος, το οποίο αναμένεται να είναι προχωρημένου επιπέδου και θα προσμετράται για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων του μεταπτυχιακού προγράμματος. Νοείται ότι οι π.μ. του κάθε μαθήματος αναγνωρίζονται μόνο μία φορά.

- 8.3.3 Υπάρχουν δύο είδη μαθημάτων. Τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα περιορισμένης επιλογής. Με τις περιορισμένες επιλογές, ο/η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει μαθήματα από ένα περιορισμένο σύνολο μαθημάτων που καθορίζει το Τμήμα.
- 8.3.4 Σε φοιτητή/τρια που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς μαθήματα στο πλαίσιο άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος μπορεί να αναγνωρισθούν μέχρι 24 π.μ., με την προϋπόθεση ότι οι μονάδες που θα αναγνωρίζονται δεν θα αντιστοιχούν σε περισσότερα από 2 μαθήματα.
- 8.3.5 Διατριβή που εκπονήθηκε στο πλαίσιο άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος δεν απαλλάσσει το/τη φοιτητή/τρια από ενδεχόμενη υποχρέωση εκπόνησης Διατριβής για το πρόγραμμα στο οποίο φοιτά.
- 8.3.6 Ικανοποίηση άλλων κριτηρίων που θα θέσει το Τμήμα, τα οποία θα αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών.
- 8.4 Το Τμήμα ρυθμίζει με ειδικούς εσωτερικούς κανόνες τον τρόπο εκπόνησης και αξιολόγησης Διατριβών επιπέδου Μάστερ καθώς και εάν επιθυμεί την ελάχιστη και μέγιστη έκτασή τους. Αναγκαία προϋπόθεση είναι όπως Διατριβές επιπέδου Μάστερ αξιολογούνται, ανεξάρτητα, από δύο τουλάχιστον κριτές. Οι Διατριβές επιπέδου Μάστερ βαθμολογούνται αριθμητικά.
- 8.5 Σε περίπτωση απόρριψης της Διατριβής, ο/η φοιτητής/τρια δικαιούται να υποβάλει ξανά τη Διατριβή για μια ακόμη φορά. Το Τμήμα έχει την ευθύνη ορισμού των διαδικασιών που ισχύουν στην περίπτωση αυτή. Νοείται ότι η εκ νέου υποβολή της διατριβής θα πρέπει να γίνει εντός των οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων που είναι η μέγιστη διάρκεια της φοίτησης ενός/μιας μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας επιπέδου Μάστερ.
- 8.6 Ο φόρτος εργασίας ενός προγράμματος σπουδών που εντάσσεται ενδιάμεσα του πρώτου και του δεύτερου κύκλου σπουδών είναι τουλάχιστον εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες. Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος οδηγεί στην απονομή «Πιστοποιητικού Μεταπτυχιακής Φοίτησης» ή «Διπλώματος Μηχανικού» ή «Διπλώματος Γεωπόνου», εάν το πρόγραμμα αφορά κλάδους Μηχανικής ή Γεωπονίας αντίστοιχα.
- 8.7 Για την απόκτηση «Πιστοποιητικού Μεταπτυχιακής Φοίτησης» ή «Διπλώματος Μηχανικού» ή «Διπλώματος Γεωπόνου» απαιτούνται τα πιο κάτω:
- 8.7.1 Φοίτηση διάρκειας δύο τουλάχιστον ακαδημαϊκών εξαμήνων. Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης είναι οκτώ εξάμηνα.
- 8.7.2 Επιτυχής συμπλήρωση των απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων.
- 8.7.3 Σε φοιτητή/τρια που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς αντίστοιχα μαθήματα στο πλαίσιο άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος μπορεί να παρασχεθεί αναγνώριση μέχρι 24 π.μ., με την προϋπόθεση ότι οι μονάδες που θα αναγνωρίζονται δεν θα αντιστοιχούν σε περισσότερα από 2 μαθήματα.

8.7.4 Ικανοποίηση άλλων κριτηρίων που θα θέσει το Τμήμα, τα οποία θα αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών.

9. ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΟΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΑΣΤΕΡ

Η φοίτηση σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου (ή προγράμματος που εντάσσεται ενδιάμεσα του πρώτου και του δεύτερου κύκλου σπουδών) τερματίζεται αυτοδικαίως, χωρίς την απονομή Τίτλου ή άλλου διπλώματος ή πιστοποιητικού εάν:

9.1 Μετά τη συμπλήρωση συνολικά οκτώ ακαδημαϊκών εξαμήνων φοίτησης χωρίς να έχει ικανοποιήσει πλήρως τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, το οποίο παρακολουθεί.

Νοείται, ότι στα οκτώ εξάμηνα φοίτησης δεν συνυπολογίζονται εξάμηνα, κατά τα οποία έχει ανασταλεί ή διακοπεί η φοίτηση του/της φοιτητή/τριας.

9.2 Η εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διατριβής επιπέδου Μάστερ αποτελεί υποχρεωτική απαίτηση του προγράμματος σπουδών που παρακολουθεί ο/η φοιτητής/τρια και ο/η φοιτητής/τρια έχει αποτύχει να υπερασπισθεί επιτυχώς την εν λόγω Διατριβή του για δεύτερη φορά.

9.3 Δεν έχει εγγραφεί σε μαθήματα για δύο συνεχόμενα εξάμηνα και έγγραφες προσπάθειες επικοινωνίας μαζί του/της από μέρους του Πανεπιστημίου δεν αποδίδουν.

10. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

10.1 Διδακτορικά προγράμματα αποτελούνται από 240 π.μ. όπου τουλάχιστον 60 π.μ. αφορούν το διδακτικό μέρος του προγράμματος και τουλάχιστον 120 π.μ. το καθαρά ερευνητικό μέρος του προγράμματος. Ο υπόλοιπος φόρτος εργασίας αφορά την περιεκτική εξέταση, την ετοιμασία και παρουσίαση της ερευνητικής πρότασης και τη συγγραφή της Διδακτορικής Διατριβής.

10.2 Διδακτορικός φοιτητής/τρια που σε δεδομένο ακαδημαϊκό εξάμηνο βρίσκεται σε ερευνητικό στάδιο ή σε στάδιο συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής του, θεωρείται ότι το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό εξάμηνο έχει φόρτο εργασίας που ισοδυναμεί με 30 π.μ. Ο φοιτητής οφείλει να εγγραφεί σε ένα από αυτά τα στάδια.

10.3 Για την απόκτηση του Διδακτορικού τίτλου απαιτούνται τα πιο κάτω:

10.3.1 Επιτυχής συμπλήρωση τουλάχιστον 60 π.μ. σε μαθήματα μεταπτυχιακού επιπέδου. Η κατοχή διπλώματος επιπέδου Μάστερ ή ισοδύναμου τίτλου απαλλάσσει μερικώς ή πλήρως, κατά την κρίση του Τμήματος, το/τη φοιτητή/τρια από την απαίτηση αυτή.

10.3.2 Στα απαιτούμενα μαθήματα των Διδακτορικών προγραμμάτων μπορούν να συμπεριλαμβάνονται μέχρι δύο προπτυχιακά μαθήματα από οποιοδήποτε Τμήμα.

10.3.3 Επιτυχία σε περιεκτική εξέταση από το τρίτο μέχρι και το έκτο ακαδημαϊκό εξάμηνο σπουδών. Η φύση και η διαδικασία

διεξαγωγής και αξιολόγησης καθώς επίσης η φύση και το περιεχόμενο της περιεκτικής εξέτασης ρυθμίζονται στο πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος και στους ειδικούς κανόνες εκάστου Τμήματος .

10.3.3.1 Το Τμήμα έχει την ευθύνη προγραμματισμού των περιεκτικών του εξετάσεων.

Νοείται ότι το Τμήμα θα πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα περιεκτικής εξέτασης τουλάχιστον μια φορά το ακαδημαϊκό έτος, ώστε κάθε φοιτητής/τρια να έχει τουλάχιστον δύο ευκαιρίες μέχρι και το έκτο ακαδημαϊκό εξάμηνο των σπουδών του.

10.3.3.2 Η τριμελής Επιτροπή Επίβλεψης (10.3.4 πιο κάτω) κάθε φοιτητή/τρια είναι υπεύθυνη για την πραγματοποίηση της περιεκτικής εξέτασης του/της φοιτητή/τριας.

10.3.3.3 Το γενικό περιεχόμενο της περιεκτικής εξέτασης καθορίζεται στα προγράμματα σπουδών και η ειδικότερη ύλη της περιεκτικής εξέτασης γνωστοποιείται από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.

10.3.3.4 Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, η εκάστοτε εξεταστική επιτροπή πρέπει να είναι η τριμελής Επιτροπή Επίβλεψης και θα πρέπει να τηρείται πρακτικό, το οποίο υποβάλλεται στο Συμβούλιο Τμήματος και καταχωρείται στο Μητρώο Φοιτητή που τηρεί η Υπηρεσία Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας.

10.3.3.5 Για τις γραπτές περιεκτικές εξετάσεις ισχύουν και εφαρμόζονται όλα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1.11 των Γενικών Κανόνων Φοίτησης,

10.3.3.6 Η περιεκτική εξέταση βαθμολογείται με Επιτυχία ή Αποτυχία. Κάθε διδακτορικός/ή φοιτητής/τρια έχει δύο ευκαιρίες για περιεκτική εξέταση, νοουμένου ότι αυτές πραγματοποιούνται μέχρι και το έκτο ακαδημαϊκό εξάμηνο φοίτησης. Νοείται ότι σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε περιεκτική εξέταση ή μη πραγματοποίησης περιεκτικής εξέτασης στον καθορισμένο χρόνο, ο/η διδακτορικός/ή φοιτητής/τρια διαγράφεται.

10.3.3.7 Στην περιεκτική εξέταση δεν ισχύει ο Ανολοκλήρωτος βαθμός.

10.3.4 Παρουσίαση στην τριμελή Επιτροπή Επίβλεψης της πρότασης για Διδακτορική Διατριβή. Η παρουσίαση της πρότασης γίνεται έως τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά από την επιτυχία στην περιεκτική εξέταση. Η τριμελής Επιτροπή Επίβλεψης ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του Τμήματος και

του/της Ερευνητικού/ής Συμβούλου του/της φοιτητή/τριας, ο/η οποίος/α προεδρεύει της Επιτροπής και αποτελείται από:

- 10.3.4.1 Τον/Την Ερευνητικό/ή Σύμβουλο του/της φοιτητή/τριας (Πρόεδρο της Επιτροπής). Νοείται ότι σε περίπτωση δύο ερευνητικών συμβούλων, η πρόνοια αυτή αφορά τον/την κύριο/α επιβλέποντα. Νοείται περαιτέρω ότι επιτρέπεται στην Επιτροπή Επίβλεψης να συμμετέχει ως μέλος και ο/η δεύτερος/η ερευνητικός/ή σύμβουλος.
  - 10.3.4.2 Δύο μέλη από το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος ή από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου σε συναφές γνωστικό αντικείμενο ή από άλλο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο. Νοείται ότι μέλη από άλλο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο καλούνται εφόσον κατά την κρίση του Τμήματος δεν υπάρχουν μέλη από το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος ή από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου με συναφές γνωστικό αντικείμενο.
  - 10.3.4.3 Η πρόταση για Διδακτορική διατριβή βαθμολογείται με Επιτυχία ή Αποτυχία. Κάθε φοιτητής/τρια έχει δύο ευκαιρίες για την παρουσίαση της πρότασής του. Στην πρόταση δεν ισχύει Ανολοκλήρωτος βαθμός.
- 10.3.5 Εκπόνηση πρωτότυπης Διατριβής που αποτελεί σημαντική συμβολή στο οικείο γνωστικό αντικείμενο. Η διασφάλιση ποιότητας των Διδακτορικών Διατριβών επιτυγχάνεται με την ικανοποίηση βασικών προϋποθέσεων (βλέπε Παράρτημα 2α) Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας Διδακτορικών Σπουδών στο ΤΕΠΑΚ και Παράρτημα 2β) Προϋποθέσεις Διασφάλισης Ποιότητας Διδακτορικών Διατριβών των παρόντων Κανόνων).
- 10.3.6 Η υποβολή Διδακτορικής Διατριβής και ακολούθως η δημόσια παρουσίαση της διατριβής του/της φοιτητή/τριας μπορούν να ολοκληρωθούν το νωρίτερο κατά τη διάρκεια του δού ακαδημαϊκού εξαμήνου από την εγγραφή του/της φοιτητή/τριας στο Διδακτορικό Πρόγραμμα.
- 10.3.7 Υποστήριξη της Διατριβής ενώπιον Εξεταστικής Επιτροπής, αποτελούμενης από 3 μέλη. Η Επιτροπή αυτή ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του Τμήματος και του/της Ερευνητικού/ής Συμβούλου και αποτελείται από:
- 10.3.7.1 Ένα μέλος που είναι ο/η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος του φοιτητή. Νοείται ότι σε περίπτωση δύο ερευνητικών συμβούλων, η πρόνοια αυτή αφορά τον/την κύριο/α επιβλέποντα/ουσα. Νοείται περαιτέρω ότι ο/η δεύτερος/η ερευνητικός/ή σύμβουλος δεν μπορεί να είναι μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής.
  - 10.3.7.2 Ένα μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου σε συναφές αντικείμενο σε βαθμίδα Καθηγητή/τριας ή Αναπληρωτή/τριας Καθηγητή/τριας.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ακαδημαϊκό προσωπικό σε συναφές αντικείμενο μπορεί να είναι Αναπληρωτής/τρια Καθηγητής/τρια ή Καθηγητής/τρια με συνάφεια αντικείμενου από άλλο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο πανεπιστημιακού επιπέδου.

- 10.3.7.3 Ένα μέλος από άλλο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο Πανεπιστημιακού επιπέδου σε συναφές γνωστικό αντικείμενο σε οποιαδήποτε ακαδημαϊκή βαθμίδα.
- 10.3.8 Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής ορίζεται άλλος/ή από τον/την Ερευνητικό/ή Σύμβουλο.
- 10.3.9 Επισκέπτης/τρια καθηγητής/τρια στο Τμήμα με συνάφεια γνωστικού αντικείμενου μπορεί να ορίζεται μέλος Εξεταστικής επιτροπής. Σε αυτή την περίπτωση το μέλος αυτό θεωρείται προέρχεται από τα μέλη του Τμήματος.
- 10.3.10 Τα εξωτερικά μέλη των Επιτροπών πρέπει να έχουν ειδικότητες με συνάφεια με το αντικείμενο της διατριβής του/της φοιτητή/τριας.
- 10.3.11 Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στο/στη φοιτητή/τρια και στους/στις αξιολογητές/τριες του/της, σύμφωνα με το Παράρτημα 2
- 10.3.12 Τα εξωτερικά μέλη των Επιτροπών πρέπει να υπηρετούν σε θέση ακαδημαϊκού προσωπικού σε άλλο Πανεπιστήμιο στην Κύπρο ή στο εξωτερικό ή σε Ερευνητικά Κέντρα Πανεπιστημιακού επιπέδου.
- 10.3.13 Η συμμετοχή εξωτερικών μελών που δεν υπηρετούν σε οργανική θέση ακαδημαϊκού προσωπικού σε Πανεπιστημιακό ίδρυμα επιτρέπεται, νοουμένου ότι τα μέλη είναι ερευνητικά ενεργά στο αντικείμενο του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα όπως αυτό τεκμηριώνεται από πρόσφατες δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα κλπ. Η συμμετοχή αυτών των μελών γίνεται μόνο με την έγκριση του Συμβουλίου της οικείας Σχολής μετά από την υποβολή πλήρους τεκμηριωμένου αιτήματος από τον Ερευνητικό Σύμβουλο του/της φοιτητή/τριας μέσω του Συμβουλίου του Τμήματος.
- 10.3.14 Η διαδικασία υποστήριξης της Διδακτορικής Διατριβής περιλαμβάνει τρία στάδια:
- 10.3.16. 1 Παρουσίαση της Διδακτορικής Διατριβής σε ανοικτή διάλεξη, με τρόπο που ορίζεται με εσωτερικούς κανόνες.
- 10.3.16. 2 Συζήτηση και διευκρινήσεις της Διατριβής σε κατ'ιδίαν συνάντηση με τα μέλη της Επιτροπής.
- 10.3.16. 3 Σύσκεψη της Επιτροπής και διαμόρφωση της τελικής εισήγησής της.

Μετά τη λήξη της υποστήριξης, η Επιτροπή υποβάλλει γραπτώς στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος τεκμηριωμένη εισήγηση με ενδεχόμενες υποδείξεις προς τον/την υποψήφιο/α Διδάκτορα. Ο/Η Πρόεδρος προωθεί την εισήγηση της Επιτροπής στη Σύγκλητο για έγκριση μέσω του/της οικείου/ας Κοσμήτορα/ηρας της Σχολής.

Σε περίπτωση που η εισήγηση της Εξεταστικής Επιτροπής δεν είναι ομόφωνη, η Σύγκλητος δύναται να την αναπέμψει πίσω στο Τμήμα και να ζητήσει από το Συμβούλιο του Τμήματος να οριστούν δύο (2) άλλοι/ες εξωτερικοί κριτές από τους οποίους να ζητηθούν οι απόψεις τους για τη διατριβή. Οι εισηγήσεις των δύο (2) νέων εξωτερικών κριτών υποβάλλονται στον Πρόεδρο του Τμήματος. Ο/Η Πρόεδρος προωθεί τις εισηγήσεις τους στο Συμβούλιο του Τμήματος και ακολούθως στη Σύγκλητο για τελική έγκριση.

- 10.3.15 Σε περίπτωση που η Εξεταστική Επιτροπή εισηγείται αλλαγές ή βελτιώσεις, η τελική έγκριση της Συγκλήτου για απονομή του τίτλου δίνεται, αφού ο/η Ερευνητικός/ή Σύμβουλος διαβεβαιώσει γραπτώς ότι οι εισηγήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν υλοποιηθεί. Νοείται ότι οι βελτιώσεις και οι γραπτές διαβεβαιώσεις θα υποβληθούν στη Σύγκλητο εντός των οκτώ (8) ακαδημαϊκών ετών (δεκαέξι εξάμηνα) που είναι η μέγιστη διάρκεια της φοίτησης ενός/μιας διδακτορικού/ής φοιτητή/τριας.
- 10.3.16 Σε περίπτωση απόρριψης της Διδακτορικής Διατριβής, η Εξεταστική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την επανάληψη της διαδικασίας για ακόμη μια φορά. Οι όροι της επαναυποβολής καθορίζονται γραπτώς από την Εξεταστική Επιτροπή. Νοείται ότι η επαναυποβολή της διατριβής θα πρέπει να γίνει εντός των οκτώ (8) ακαδημαϊκών ετών (δεκαέξι εξάμηνα) που είναι η μέγιστη διάρκεια της φοίτησης ενός/μιας διδακτορικού/ής φοιτητή/τριας.
- 10.3.17 Ο/Η Πρόεδρος του Τμήματος διαβιβάζει στον/στην Κοσμήτορα/ηρα της Σχολής, την έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, το Έντυπο Υποβολής Δικαιολογητικών για την απονομή Διδακτορικού Τίτλου, το Δελτίο Παραλαβής της Διδακτορικής Διατριβής από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και ένα αντίτυπο της διατριβής. Περίληψη της διατριβής προσκομίζεται στην αίθουσα της Συγκλήτου κατά τη συζήτηση της έκθεσης της Επιτροπής. Ο/Η Κοσμήτορας/ηρα της Σχολής αφού ελέγξει ότι έχουν υποβληθεί όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ότι έχει ακολουθηθεί η ορθή διαδικασία, υποβάλλει στη Σύγκλητο περιληπτική πρόταση για τελική έγκριση για απονομή Διδακτορικού Τίτλου στην οποία περιλαμβάνεται και η εισήγηση της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 10.4 Παρέχεται η δυνατότητα απονομής Τίτλου Μάστερ σε φοιτητές/τριες Διδακτορικού προγράμματος, οι οποίοι/ες για ειδικούς λόγους, είτε διακόπτουν τη φοίτησή τους από το Διδακτορικό πρόγραμμα είτε δεν ολοκληρώνουν τις απαιτήσεις του διδακτορικού προγράμματος σπουδών τους, νοουμένου ότι υποβληθεί σχετικό αίτημα από το/τη φοιτητή/τρια και

πληρούνται όλες τις προϋποθέσεις του Τμήματος για την απονομή Τίτλου Μάστερ.

- 10.5 Ο συνολικός χρόνος απόκτησης Διδακτορικού Τίτλου δεν μπορεί να υπερβεί τα οκτώ (8) ακαδημαϊκά έτη.

11. ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΟΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

Η φοίτηση διδακτορικού φοιτητή/τριας, ο/η οποίος/α δεν έχει ικανοποιήσει πλήρως τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, το οποίο παρακολουθεί, τερματίζεται αυτοδικαίως, χωρίς την απονομή Διδακτορικού Διπλώματος σε αυτόν/η εάν:

- 11.1 Ο/Η φοιτητής/τρια συμπληρώσει συνολικά δεκαέξι εξάμηνα φοίτησης.

Νοείται, ότι στα δεκαέξι εξάμηνα φοίτησης δεν συνυπολογίζονται εξάμηνα, κατά τα οποία έχει ανασταλεί ή διακοπεί η φοίτηση του/της φοιτητή/τριας.

- 11.2 Έχει ολοκληρώσει έξι ακαδημαϊκά εξάμηνα σπουδών και δεν έχει παρακαθίσει ή δεν έχει επιτύχει μετά από μία ή δύο προσπάθειες στην περιεκτική εξέταση που προνοεί το πρόγραμμα σπουδών του/της.

Νοείται, ότι στα έξι εξάμηνα φοίτησης δεν συνυπολογίζονται εξάμηνα, κατά τα οποία έχει ανασταλεί ή διακοπεί η φοίτηση του/της φοιτητή/τριας.

- 11.3 Έχει αποτύχει για δεύτερη φορά να υπερασπισθεί επιτυχώς τη Διδακτορική του/της Διατριβή.

- 11.4 Έχει αποτύχει για δεύτερη φορά να παρουσιάσει επιτυχώς την πρόταση της Διδακτορικής Διατριβής του/της.

- 11.5 Δεν έχει εγγραφεί σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα και γραπτές προσπάθειες επικοινωνίας μαζί του/της από μέρους του Πανεπιστημίου δεν αποδίδουν.

12. ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα μεταπτυχιακά μαθήματα είναι διακριτά από τα προπτυχιακά ως προς το επίπεδο και τον κωδικό τους. Μετά από έγκριση του Συμβουλίου Τμήματος, προπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια μπορεί να παρακολουθήσει μέχρι δύο μεταπτυχιακά μαθήματα στο πλαίσιο μαθημάτων ελεύθερης επιλογής του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του/της.

13. ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ/ΑΠΟΤΥΧΙΑ

Σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών μαθήματα μπορούν να βαθμολογούνται με Επιτυχία/Αποτυχία. Τα μαθήματα αυτά δεν θα προσμετρούνται στο σταθμικό μέσο όρο του/της φοιτητή/τριας, και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 25% των π.μ. του προγράμματος εξαιρουμένων των π.μ. της διατριβής. Όλα τα μαθήματα δηλώνονται στον Οδηγό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

14. ΔΙΔΑΚΤΡΑ

14.1 Τα δίδακτρα για μεταπτυχιακές σπουδές καθορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου.

14.2 Ο τρόπος καταβολής των δόσεων και το ύψος της αποπληρωμής ρυθμίζονται με απόφαση του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου.

Οι Κανόνες Σπουδών και Φοιτητικών Θεμάτων εγκρίθηκαν κατά την 96^η Συνεδρία της Συγκλήτου στις 6 Ιουνίου 2018 και από την 84^η Συνεδρία του Συμβουλίου στις 28 Ιουνίου 2018 και τροποποιήθηκαν κατά την 263^η Συνεδρία της Συγκλήτου στις 14 Οκτωβρίου 2025 και κατά την 96^η Συνεδρία της Επιτροπής Προσωπικού Προσλήψεων και Προαγωγών, Κανόνων και Κανονισμών του Συμβουλίου στις 24 Νοεμβρίου 2025.